

Zemřel profesor MUDr. Bohumil Hučín, DrSc.

Po dlouhé těžké nemoci zemřel 8. listopadu 2023 ve věku 89 let jeden z průkopníků moderní české dětské kardiochirurgie, výborný operátor, dlouholetý primář kardiochirurgického oddělení a spoluzakladatel Dětského kardiocentra ve Fakultní nemocnici Motol, pan profesor MUDr. Bohumil Hučín, DrSc.

Profesor Hučín se narodil 30. 3. 1934 ve Velkých Popovicích. Vystudoval medicínu na Fakultě všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze. Již během studií se zajímal o embryologii, porodnictví a chirurgické obory. Po promoci nastoupil v roce 1958 na chirurgické oddělení nemocnice ve Vlašimi, kde během pěti let získal výbornou chirurgickou erudici u primáře Krinkeho. Po atestaci z chirurgie přešel na Kliniku dětské chirurgie profesora MUDr. Václava Kafky, DrSc. Zde se stal členem kardiochirurgického týmu a od profesora Kafky se učil základům dětské kardiochirurgie, což ale v té době byly převážně operace bez mimotělního oběhu, podvaz otevřené teplenné dučeje, resekce koarktace aorty, spojkové operace u cyanotických srdečních vad, septektomie u transpozice velkých arterií a bandáž plicnice u vad s velkým plicním průtokem. Profesor Kafka prováděl i některé operace na otevřeném srdci, ale operace v mimotělním oběhu v té době tak úspěšné nebyly kvůli zastaralému vybavení. Ve světě se již zavádělo mnoho nových operací s využitím dokonalejšího přístroje pro mimotělní oběh, zvláště šetrnější a přesnější pumpy, dokonalejších oxygenátorů a vrázení účinnějších filtrů. Úspěšně se zaváděly i nové operace vrozených srdečních vad u nejmenších dětí. U novorozeneců a kojenců se stále častěji využívalo nové metody spojené s hlubokou hypotermií a krátkou zástavou oběhu, která v té době byla zvláště pro nejmenší děti se složitými srdečními vadami šetrnější a bezpečnější. Doktor Hučín měl na konci 60. let příležitost vystěhat do Londýna a navštívit tam několik předních pracovišť, kde se dětská kardiochirurgie na vysoké úrovni prováděla. V Londýně se seznámil s výbornými britskými i americkými kardiochirurgiemi, skutečnými pionýry dětské kardiochirurgie, kteří významně ovlivnili jeho názory na celou složitou problematiku chi-

rurgické léčby vrozených srdečních vad, Johnem Kirklinem, Jamesem Malmem, Aldo Castanedou a Donaldem Rossem. MUDr. Bohumil Hučín pracoval na Klinice dětské chirurgie Fakulty dětského lékařství Univerzity Karlovy od roku 1963 do roku 1976 ve funkci aspiranta, vědeckého pracovníka, odborného asistenta a vedoucího kardiochirurgického oddělení. Po roce 1968 a v době „normalizace“ emigrovali docent Brodský a MUDr. Stark, profesor Kafka odešel do důchodu. Šéfem Kliniky dětské chirurgie se stal profesor MUDr. Václav Tošovský, DrSc., který se snažil vytvořit lepší podmínky pro dětskou kardiochirurgii. Primářem kardiochirurgického oddělení se stal MUDr. Bohumil Hučín, CSc., který na základě svých zkušeností z Londýna začal budovat kardiochirurgický tým. V té době se také začala prohlubovat spolupráce s dětskými kardiology, zvláště s docentkou Padovcovou, doktorkou Voříškovou a docentem Šamánkem. Spolu s doc. MUDr. Milanem Šamánkem, DrSc., který se zabýval myšlenkami na vybudování celonárodního systému péče o děti s vrozenou srdeční vadou, začali plánovat založení Dětského kardiocentra jako komplexního pracoviště dětské kardiologie a kardiochirurgie s celostátní působností. Ve spolupráci s doktorem Starkem, který se stal přednostou kardiochirurgického pracoviště v Great Ormond Street Hospital v Londýně, získala řada dětských kardiochirurgů, kardiologů i anesteziologů výborný trénink na předním světovém kardiochirurgickém pracovišti zaměřeném na léčbu vrozených srdečních vad u dětí. Byli to zvláště mladí chirurgové MUDr. Pavel Horváth, MUDr. Tomáš Honěk a MUDr. Martin Kostelka a kardiolog MUDr. Václav Chaloupecký. Primář Hučín se svými kolegy propracovali hlavní zásady práce kardiochirurgického oddělení, převzali některé pracovní postupy z předních zahraničních pracovišť a iniciovali jejich přepracování pro podmínky našeho pracoviště. Postupně se primáři Hučínovi podařilo vytvořit tým mladých chirurgů s mimořádným nadšením pro dětskou kardiochirurgii. V roce 1976 se celý tým dětských kardiochirurgů, kardiologů, anesteziologů, intenzivistů i perfuziologů přestěhoval do Fakultní nemocnice Motol, kde bylo v roce 1977 založeno z iniciativy docenta Šamánka Specializované pracoviště pediatrické kardiologie a kardiochirurgie jako integrované kardiologicko-kardiochirurgické pracoviště pro děti od narození do 18 let. MUDr. Bohumil Hučín, CSc., byl jakožto nejzkušenější operátor a vedoucí kardiochirurgického týmu hlavním spoluzakladatelem Dětského kardiocentra. V roce 1977 se stal primářem kardiochirurgického oddělení a v této funkci působil 27 let, až do odchodu do důchodu v roce 2004. V roce 1984 se doktor Hučín habilitoval a v roce 1990 byl jmenován profesorem chirurgie. Pod jeho vedením byly postupně zdokonaleny všechny metody mimotělního oběhu a ochrany myokardu, metody kardioanestezie a intenzivní pooperační péče, které umožnily zavádění nových operačních metod, snížení operační mortality a snížení výskytu komplikací i po složitých operačních výkonech. Profesor Hučín osobně zavedl celou

řadu nových operačních metod u novorozenců a kojenců s kritickou vrozenou srdeční vadou a u dětí s komplexními srdečními vadami. Nejvýznamnější byl jeho přínos u korektivních operací transpozice velkých arterií, zvláště fyziologické korekce transpozice podle Mustarda a podle Senninga, anatomická korekce transpozice podle Jateneho (tzv. arteriální switch), operace komplexní transpozice se stenózou plicnice podle Rastelliho, několik metod korekce dvojvýtokové pravé komory, korekce totálního anomálního návratu plicních žil, korekce společného arteriálního trunku, korekce tunelu mezi aortou a levou komorou a Rossova operace. Profesor Hučín se zvláště zabýval otázkami korekce vrozených srdečních vad u novorozenců a kojenců. Této problematice se věnoval také ve své habilitační práci, doktorské disertační práci a při úspěšném řešení řady výzkumných úkolů podporovaných granty. Profesor Hučín dosáhl jako kardiochirurg a hlavní operátor mimořádných výsledků, když se pod jeho vedením podařilo snížit operační mortalitu v Dětském kardiocentru pod 2 %. Profesor Hučín byl autorem a spoluautorem více než 500 vědeckých prací a přednesl asi 250 přednášek v oboru dětská kardiochirurgie. Je autorem úspěšné knihy Dětská kardiochirurgie, jež vyšla ve dvou vydáních a kterou doplnil výbornými ilustracemi MUDr. Pavel Žáček. Profesor Hučín byl členem výboru České společnosti kardiovaskulární chirurgie ČLS JEP a rádným členem řady mezinárodních odborných společností, zvláště Evropské asociace kardiotorakální chirurgie (EACTS). Za jeho vedení kardiochirurgického oddělení bylo Dětské kardiocentrum uznáno jako školicí základna pro vzdělávání kardiochirurgů v pediatrické kardiochirurgii, kde se školila řada evropských kardiochirurgů a pracoviště bylo pověřeno uspořádáním 10. mezinárodního kongresu EACTS v roce 1996. Kongres byl mimořádně úspěšný. V roce 1999 byl profesor Hučín pověřen touto společností uspořádáním a vedením odborného sympozia New Technologies in Cardiac Surgery v Tomsku na Sibiři a v roce 2002 vedl mezinárodní workshop pro kardiochirurgury centrální Asie v Bishkeku v Kyrgyzstánu. V roce 1984 byli profesor Hučín, profesor Šamánek a primářka Voříšková oceněni státní cenou Československé republiky. V roce 2010

profesor Hučín získal cenu J. E. Purkyně. I po odchodu do důchodu pracoval pan profesor Hučín na našem pracovišti dále jako konzultant a pomáhal mladším chirurgům na sále i radou při řešení složitých vrozených srdečních vad a při operaci dospělých pacientů s vrozenou srdeční vadou.

Na otázku „Co považujete za svůj největší profesní úspěch?“ pan profesor v roce 2013 odpověděl: „To, že jsem se mohl věnovat dětské kardiochirurgii, je pro mne pořád obraz takového velkého úspěchu a satisfakce. Je potřeba hodně tvrdé práce, smysl pro týmovou spolupráci, není to one man show. Každý musí přispět svým dílem, a i když je jeden vede, všichni ostatní přidávají to nejlepší ze sebe. Práce, kterou jsem dělal, přinášela okamžité výsledky, což člověka uspokojí a těší. Darovat někomu život, dítěti, které jej ztrácí a má těžké problémy, to je fantastický pocit.“ (<https://zdravi.euro.cz/clanky/odvaha-a-pokora-jsou-predpokladem-uspesnosti-445841>)

Pan profesor Hučín byl výborným dětským kardiochirurgem, výborným primářem kardiochirurgického oddělení a mezinárodně respektovaným odborníkem, který úspěšně navázel na zakladatele pražské školy dětské kardiochirurgie profesora Václava Kafku. Profesor Hučín se stal nejvýraznějším učitelem a vůdčí osobností pražské dětské kardiochirurgie, která dnes dosahuje mimořádných i v zahraničí obdivovaných výsledků. Na pana profesora Hučína budeme vždy vzpomínat jako na našeho moudrého a laskavého učitele. Na profesora Hučína budou s láskou a vděčností vzpomínat i tisíce jeho pacientů s vrozenou srdeční vadou, kteří již dospěli a díky úspěšné operaci mohou prožít normální život.

Osobně si považuju za čest, že jsem pana profesora Hučína znal, že mne přivedl k dětské kardiochirurgii a že byl po mnoho let mým vzorem, výborným učitelem a rádcem.

*Vážený pane profesore, děkuji Vám za vše, co jste pro nás všechny udělal. Nikdy na Vás nezapomeneme.
Čest jeho památce.*

*Prof. MUDr. Tomáš Tláskal, CSc.,
Dětské kardiocentrum 2. lékařské fakulty Univerzity
Karlovych a Fakultní nemocnice Motol,
e-mail: Tomas.Tlaskal@fmotol.cz*

Opustil nás pan profesor MUDr. Bohumil Hučín, DrSc.

Vynikající dětský kardiochirurg, jeden ze zakladatelů moderní české dětské kardiochirurgie, pan profesor MUDr. Bohumil Hučín, DrSc., nás opustil 8. 11. 2023. Velmi krásné rozloučení připravil jeho žák, kolega a přítel, profesor MUDr. Tomáš Tláskal, CSc., který shrnul ohromný přínos profesora Hučína v kardiochirurgii u dětí – s láskou a vděčností na něho budou vzpomínat tisíce jeho pacientů s vrozenou srdeční vadou, kteří díky úspěšné operaci mohou prožít normální život. Velké byly jeho schopnosti organizační – spolu s docentem Šamánkem založil v roce 1977 specializované pracoviště pediatrické kardiologie a kar-

diochirurgie jako integrované kardiologicko-kardiochirurgické pracoviště pro děti od narození do 18 let. V té době to bylo první pracoviště tohoto typu na světě! Byl ovšem také velmi moudrý a laskavý učitel, který založil moderní dětskou kardiochirurgickou školu a vychoval minimálně dvě generace dětských kardiochirurgů.

Výbor České kardiologické společnosti se s úctou a s díky loučí s osobností velikána české dětské kardiochirurgie. Čest jeho památce!

*Prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., FACC, FESC,
za výbor ČKS*